

[Poul Møller.]

stigninger, sige, at den ene har betalt betydelig mere end den anden til ordningen og derfor skal have mere.

Jeg vil derefter gå over til det næste punkt, nemlig disse indbetalinger. Som jeg har nævnt det, sagde socialministeren jo klart, at indbetalingerne måtte påvirke priserne og pristallet. Det er et synspunkt, der også er underbygget af kommissionen, som jo foretager en vældig afvejning af problemet om, hvordan man samfundsøkonomisk bliver stillet ved at lægge bidraget på hver enkelt borger eller på virksomhederne. Der slutter kommissionen, hvis jeg må citere, hr. formand, fra side 139 i betænkningen:

„Alt i alt må man konkludere, at der er en vis mulighed for, at en finansiering af lønmodtagerens bidrag til den almindelige tillægspensionsordning ved arbejdsgiverbidrag i dele af opbygningstiden kan fremkalde tendenser til stærkere stigning i de samlede lønomkostninger og dermed til en stærkere stigning i prisniveauet, end man ville få uden anvendelse af denne finansieringsform.“

Men denne stærkere stigning i prisniveauet kan naturligvis kun lade sig gøre for de brancher, for de virksomheder, der ikke i fremtiden er i en sådan konkurrencemæssig tilstand, at de ikke kan foretage prisstigninger. Vi kan blot tænke på vore skibsværfter i den nuværende situation. Langer man dem disse byrder ud som lønomkostninger, er man så sikker på, det bliver lettere for dem at opretholde beskæftigelsen, at få de ordrer, man skal have fra udlandet? Det turde dog være en given sag, at forøger man lønomkostningerne ret betydeligt ud over det nuværende lønomkostningsniveau, så kan man ikke uden videre gå ud og sige til de fremmede, udenlandske skibsredere: ja, nu skal I betale noget mere for at få skibe bygget i Danmark. Resultatet må uvægerlig blive, at de siger: ja men så kan vi få bygget et andet sted, hvor der ikke er den ekstra omkostning.

Altså, hvad enten vi nu vælger, at det i det store og hele bliver prisstigninger eller, hvor der ikke er mulighed for prisstigninger, en større beskæftigelsesrisiko, en arbejdsløshedsrisiko, så er der ikke tale om, at ikke hele befolkningen efter regeringens

oplæg kommer til at betale. Der er måske tværtimod tale om, at det er de dårligste skuldre, de svageste skuldre, der kommer til at betale mest, fordi arbejdsløshedsrisikoen og vanskeligheden ved at bære prisstigninger uvægerlig er størst hos de lavestlønnede eller f. eks. for prisstigningerne vedkommende hos dem, der er helt ude af erhverv.

Den fjerde kritiske bemærkning, jeg vil rette til socialministeren, er, at ordningens fulde gennemførelse efter det konservative folkepartis skøn ligger meget langt ude i fremtiden, og det må vel med rette kunne betvivles, om vi i året 1967-68 overhovedet er i stand til at skønne over værdien af det, som først får fuld virkning i år 2020 eller blot i år 2000. Det er vel også svært overhovedet at vide, om vore børn eller børnebørn engang i det tredje årtusind vil rose os for en pensionsordning som den, der her forelægges af regeringen, eller om de ikke kunne tænkes at ville løse problemet på anden vis. Vi har jo hidtil valgt det system, at hver generation tager sig af sine gamle, og ikke, at hver generation skal bære sin egen alderdom. Fortsætter den velstandsstigning, vi har oplevet gennem mange år, selv med nedsat takt, vil det jo ikke være noget problem for de fremtidige generationer at sørge for dem, der er gamle i deres egen tid. For dem, der i dag er over 60 år, synes regeringens store langtidspolprojekt jo at være uden særlige fordele — bortset fra risikoen for at komme til at betale igennem prisstigninger eller bidrag eller eventuelt med en arbejdsløshedsrisiko.

Det femte punkt, som vi har hæftet os ved, er, at dette langtidsperspektiv i regeringens plan jo bl. a. motiveres med, at man skal opbygge denne meget, meget store fond, der fremkommer ved virksomhedernes indbetaling og de selvstændige erhvervsdrivendes egne bidrag. Fondens størrelse er der jo nogen uenighed om. Vi har set tal fra 70 milliarder kr. som i socialministerens redegørelse og op til sagkyndige skøn på 300-400-500 milliarder kr. Det kommer naturligvis an på, hvordan renteutviklingen og velstandsudviklingen vil blive i de kommende år, hvortil naturligvis kommer det, som alle har udelukket fra bedømmelserne, nemlig prisstigningerne virkninger i de næste 50-60 år.

Jeg skal ikke gøre mig kyndig på, hvor-